

Lekcja 4

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

106

Prędkość pojazdu i hamowanie

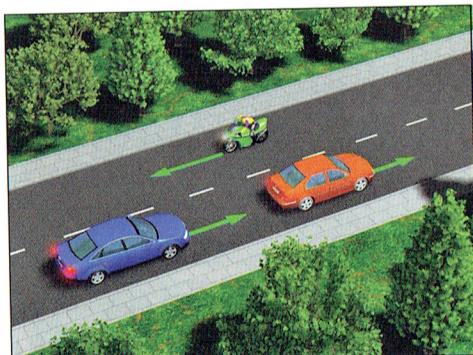
PODSTAWA PRAWNA:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 978 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1393 z późn. zm.).

Prędkość bezpieczna

Prędkość, z jaką poruszamy się samochodem jest jednym z zasadniczych czynników wpływających na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Pojazd prowadzić musisz z prędkością bezpieczną, czyli taką, przy której będziesz w stanie w pełni nad nim panować po uwzględnieniu warunków w jakich ruch się odbywa – pogody, rzeźby terenu, ruchu drogi, widoczności i natężenia ruchu. Pamiętaj, że wartość prędkości bezpiecznej jest kwestią indywidualną i może się zmieniać w zależności od stanu psychofizycznego kierowcy, jego doświadczenia, reflexu i umiejętności szybkiego reagowania na nie przewidziane sytuacje drogowe. Prędkość bezpieczna nie oznacza zarazem prędkości nadmiernie niskiej.

Kierujący pojazdem jest obowiązany jechać z prędkością nie utrudniającą jazdy innym.

Dopuszczalne prędkości z jakimi możemy poruszać się po drogach określone są przepisami ogólnymi lub wynikają bezpośrednio ze znaków drogowych. Przepisy determinują maksymalne prędkości dozwolone na poszczególnych rodzajach dróg i w szczególnych obszarach ich występowania. Uzależniają je również od rodzaju pojazdu, jakim się poruszamy.

Prędkości dopuszczalne na polskich drogach przedstawia poniższa tabela.

OGRANICZENIA PRĘDKOŚCI POJAZDÓW NA POLSKICH DROGACH

Rodzaj pojazdu	Motorower	Motocykl	Samochód osobowy	Samochód ciężarowy powyżej 3,5 t dmcy	Zespół pojazdów / pojazd członowy	Autobus	Autobus spełniający dodatkowe warunki techniczne	Pojazd z urządzeniem wystającym do przodu nad poziom dachu pojazdu niż 1,5m	Ciągnik rolniczy
droga	20	20	20	20	20	20	20	20	20
droga z ul. 20:00 - 06:00	45	50	50	50	50	50	50	30	30
droga z ul. 06:00 - 06:00	45	60	60	60	60	60	60	30	30
droga z ul. 06:00 - 22:00	45	90	90	90	70	70	70	60	30
droga z ul. 22:00 - 06:00	45	100	100	100	80	80	80	60	30
droga z ul. 06:00 - 22:00	100	100	100	80	80	80	100	60	30
droga z ul. 22:00 - 06:00	120	120	120	80	80	80	100	60	30
droga z ul. 06:00 - 14:00	140	140	140	80	80	80	100	60	30

Prędkość dopuszczalna może być za pomocą znaków drogowych:

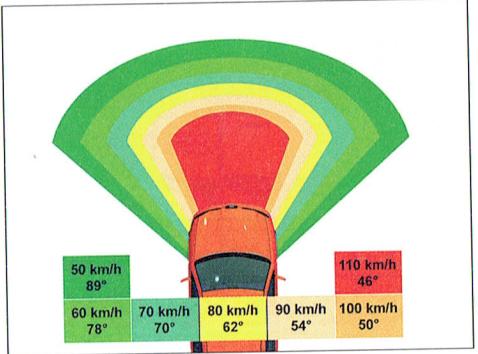
- zwiększona – jeżeli warunki bezpieczeństwa ruchu na drodze lub jej odcinku za tym przemawiają,
- zwiększona – jeżeli warunki ruchu na drodze lub jej odcinku zapewniają zachowanie bezpieczeństwa ruchu.

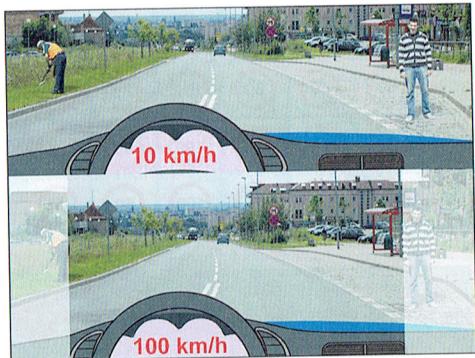
Pamiętaj, że wraz ze wzrostem prędkości spada zdolność postrzegania zagrożeń.

Lekcja 4

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
108

Wraz ze wzrostem prędkości zmniejsza się kąt widzenia kierowcy. O ile przy prędkości 50 km/h wynosi on prawie 90°, to rozporządzenie się do 100 km/h skutkuje zmniejszeniem kąta widzenia do za ledwie 50°.

Zachowanie prawidłowego odstępu

Chcąc bezpiecznie prowadzić pojazd musisz pamiętać o konieczności zachowania bezpiecznego odstępu od poprzedzającego pojazdu. Odstęp taki musi pozwolić na uniknięcie zderzenia w razie hamowania lub zatrzymania pojazdu jadącego przed nami. Pamiętaj, że wraz ze wzrostem prędkości pojazdu wydłuża się jego droga hamowania, co przekłada się na konieczność zwiększenia odstępu. Wydłużenie drogi hamowania mogą powodować również panujące warunki atmosferyczne. Padający śnieg lub deszcz, leżace na jezdni błoto lub liście znacznie obniżają przyczepność i zwiększały ryzyko poślizgu. Wówczas, aby zminimalizować ryzyko kolizji, należy zwiększyć odstęp od poprzedzającego pojazdu.

Przepisy precyzyjnie określają wartość odstępu pomiędzy pojazdami w następujących sytuacjach:

1) Poza obszarem zabudowanym, w tunelach o długości przekraczającej 500 m, należy utrzymywać odstęp od poprzedzającego pojazdu nie mniejszy niż 50 m – jeżeli kierujemy pojazdem o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony lub autobusem.

2) Poza obszarem zabudowanym, w tunelach o długości przekraczającej 500 m, należy utrzymywać odstęp od poprzedzającego pojazdu nie mniejszy niż 80 m – jeżeli kierujemy zespołem pojazdów lub pojazdem, którego dmc przekracza 3,5 tony.

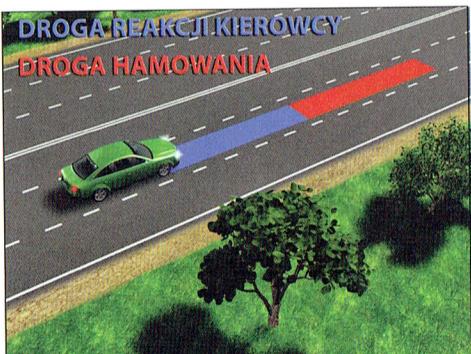
3) Kierujący pojazdem w tunelu, podczas zatrzymania wynikającego z warunków bądź przepisów ruchu drogowego, jest obowiązany zachować odstęp od poprzedzającego pojazdu nie mniejszy niż 5 m. Organ zarządzający ruchem na drogach może zmniejszyć lub zwiększyć, za pomocą znaków drogowych, dopuszczalny odstęp, w zależności od obowiązującej w tunelu dopuszczalnej prędkości.

Lekcja 4

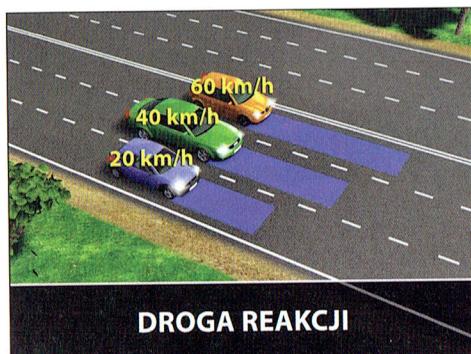

Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem przystępuje do wyprzedzania gdy wyprzedzanie jest zabronione.

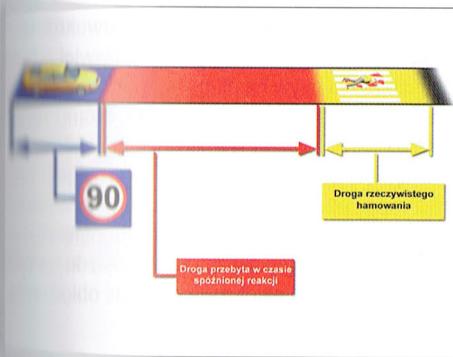
Droga zatrzymania

Droga zatrzymania pojazdu podczas hamowania składa się z drogi reakcji kierowcy – przebytej od momentu zauważenia przegubnego zagrożenia i podjęcia decyzji o hamowaniu, aż do chwili uruchomienia hamulców oraz drogi hamowania – przebytej od momentu uruchomienia hamulców do momentu zatrzymania pojazdu.

W zależności od prędkości poruszania się pojazdu, droga przebyta w czasie reakcji kierowcy ulega wydłużeniu. Im szybciej jedziemy tym droga przebyta podczas reakcji jest dłuższa.

Droga reakcji związana jest bezpośrednio z kondycją psychomotoryczną kierującego. Czynniki takie jak doświadczenie, samopoczucie kierującego, jego wiek, pora doby mogą wpływać na wydłużenie drogi reakcji. Na przykład, w porze wieczornono-nocnej czas reakcji wydłuża się o około 0,20 sekundy, co przy prędkości 90 km/h oznacza wydłużenie drogi hamowania o 5 m.

Droga hamowania

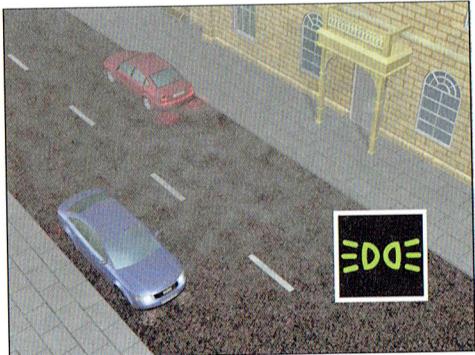

Hamowanie to manewr polegający na zmniejszeniu prędkości pojazdu lub całkowitym zatrzymaniu, przy wykorzystaniu układu hamulcowego i silnika. Hamować należy w sposób nie powodujący zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienia. Droga hamowania jest to odległość przebyta przez pojazd w czasie od uruchomienia hamulców pojazdu do całkowitego zatrzymania się.

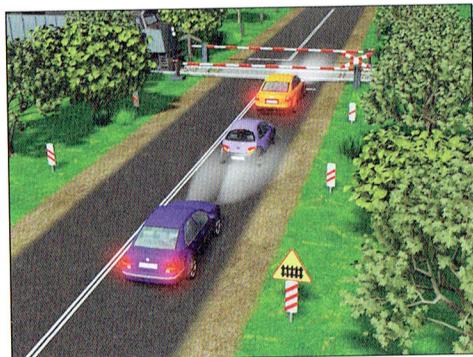
Lekcja 4

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

132

Kierujący pojazdem silnikowym w warunkach niedostatecznej widoczności, podczas zatrzymania niewyunikającego z warunków ruchu lub przepisów ruchu drogowego oraz podczas postoju, jest obowiązany używać światel pozycyjnych przednich i tylnych lub światel postojowych.

Podczas zatrzymania pojazdu niewyunikającego z warunków lub przepisów ruchu drogowego, jeżeli zatrzymanie trwa ponad 1 minutę, nie puszczając wyłączenie światelewnętrznych pojazdu, o ile na tym samym pasie ruchu, przed tym pojazdem i za nim, stoją inne pojazdy.

Podczas zatrzymania lub postoju w miejscu oświetlonym w sposób zapewniającym widoczność pojazdu lub znajdującym się poza jarem i poboczem, wszystkie światła pojazdu mogą być wyłączone.

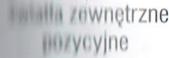
Format o światełka zewnętrzne pojazdu oraz ich kontrolki

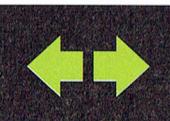
światła awaryjne

światła mijania

światła zewnętrzne pozycyjne

kierunkowskazy

światła drogowe

światła przeciwmgłowe przednie / tylne

Używanie sygnałów dźwiękowych i świetlnych

Kierujący pojazdem może używać sygnału dźwiękowego lub świetlnego, jeśli zachodzi konieczność ostrzeżenia o bezpieczeństwie.

Wystarczy:

- nadużywanie sygnału dźwiękowego lub świetlnego;
- używanie sygnału dźwiękowego na obszarze zabudowanym, chyba że jest to konieczne w związku z bezpośrednim bezpieczeństwem;
- ostrzegania światłami drogowymi w warunkach, w których może to spowodować osłabienie innych kierujących.
- używanie sygnału dźwiękowego lub świetlnego jest ograniczone do nadzwyczajnych sytuacji, np. ostrzeżenia o bezpieczeństwie.

PODRÓŻOWANIE

- Pamiętaj o włączeniu światel mijania przed rozpoczęciem jazdy.
- Używaj światel zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie oslepiaj!
- Używaj sygnału dźwiękowego tylko w sytuacji realnego zagrożenia.

ZADANIE DOMOWE

Wejdź na www.prawojazdy.com.pl i ćwicz rozwiązywanie Państwowych Testów Egzaminacyjnych online lub skorzystaj z Państwowych Testów Egzaminacyjnych na płycie DVD.

E-kurs – wejdź na stronę www.prawojazdy.com.pl i powtórz wiadomości z tej lekcji, korzystając z kursu internetowego.

Lekcja 4

1
2

3
4

5
6

7
8

9
10

11

133